UUTISET

Kuluttavat selvästi tarvitsevat lohturuokaa taantuman aikana. TOIMITUSJOHTAJA HEIKKI JUUTINEN, ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO

Perheiden kukkaronnyörit menivät kiinni

Ostovoima supistuu lähes prosenttiyksikön jo toista vuotta peräkkäin.

Kotitaloudet eivät enää jaksa vetää Suomen talouskasvua. Niiden ostovoima supistuu tänä ja ensi vuonna. Verotus kiristyy ja työttömyys lisääntyy.

Hallitus tiukentaa välillisiä veroja ensi vuonna. Kehysriihen päätöksin sähkön vero nousee kuten tupakan, makeisten, virvoitusjuomien ja alkoholinkin. Etuuksia leikataan.

Tuloverotuksessa jätetään indeksitarkistukset väliin tänä ja ensi vuonna. Tästä lasketaan 200 euron veronkiristystä molempina vuosina.

Palkansaajan tuloveroprosentti 1991–2014

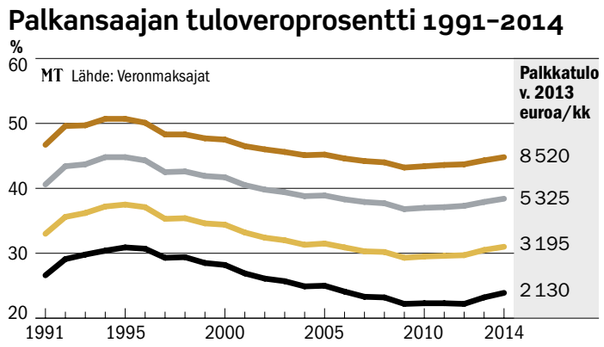

Kulutus ei enää vedä talouskasvua

Veronmaksajain keskusliitossa lasketaan kotitalouksien ostovoiman alenevan 0,8 prosenttiyksikköä tänä ja ensi vuonna. Palkkavero on kääntynyt nousuun.

”Yksityinen kulutus kasvaa tavanomaista hitaammin”, ekonomisti **Timo Hirvonen** OP-Pohjola-ryhmästä laskee.

Nordea Pankin pääekonomisti **Roger Wessman** lukee Suomen eläneen jo vuoden taantumassa. Heikkenevä työllisyys ja veronkorotukset syövät kuluttajien ostovoimaa.

”Kulutuskasvusta ei ole enää ole talouden moottoriksi.”

Yksityinen kulutus kannatteli talouskasvua vuoden 2009 taantumasta lähtien. Suomi on perinteisesti vientimaa, mutta euroalueen finanssikriisissä vienti sakkaa.

Suomen kansantalous on nyt pahasti velkaantumassa. Vaihtotase on alijäämäinen.

Välilliset veronkorotukset nopeuttavat inflaatiota, mikä on myrkkyä kotitalouksien ostovoimalle. Nyt inflaatio laskee odotettua nopeampi.

”Odotamme inflaation hidastuvan edelleen ensi vuonna”, Hirvonen uskoo.

Yhteisövero tehoaa vuosien päästä

OP-Pohjolassa odotetaan Suomen talouskasvun käynnistyvän tämän vuoden aikana. Alkuvuosi oli vaisu. Pankki laski ennusteensa 0,8 prosenttiin.

”Riski on siihen suuntaan, että kasvu jää odotettua matalammaksi”, Hirvonen varoittaa.

Wessman näkee luottamuskyselyistä pieniä merkkejä taantuman väistymisestä niin, että talous kääntyy kesällä verkkaiseen nousuun.

Ekonomistit kiittävät hallituksen päätöstä laskea yhteisöveroa. Se vahvistaa investointeja Suomeen. ”Tärkeätä on politiikan johdonmukaisuus. Investointeja tehdään pitkällä tähtäimellä.”

Hirvonen odottaa uuden yhteisöveron tuottavan tuloksia vuodesta 2015 alkaen. Vaikutukset investointeihin ja työllisyyteen voivat olla isompia, mitä hallitus laskee.

Wessman ja Hirvonen eivät kumpikaan usko Suomen 20 prosentin yhteisöverosta syttyvän verokilpailua. Ruotsi ja Tanska laskivat omansa 22 prosenttiin.

Veronmaksajien toimitusjohtaja **Teemu Lehtinen** arvioi tiedotteessaan hallituksen kehysriihen pettymykseksi työn verotuksen kiristävää linjaa.

”Yhteisöveron alennus tietää uutta merkittävää avausta.”

Toiveissa palkkamaltti ja koronlasku

Maltillista palkkaratkaisua ekonomistit odottavat nyt työmarkkinoilta. Monen vuoden sopimus tukisi talouskasvua. Lisäksi tarvitaan rakenteellisia toimia ja kilpailua suljetuille aloille.

”Eläkeikää pitää nostaa”, Hirvonen ehdottaa.

OP-Pohjolassa uskotaan Euroopan keskuspankin alentavan ohjauskorkoa puoleen prosenttiin kesän kynnyksellä.

Wessman pitää pientä koronlaskua mahdollisena, vaikka kovin paljon siitä ei apua enää ole. Lyhyet markkinakorot ovat jo lähellä nollaa.

”Pitää käyttää muita toimia kuten yritysten joukkolainojen suoria nostoja tai pitkiä rahoitusoperaatioita”, Wessman neuvoo.

JUHANI VIITALA

MIRJA KOIVISTO

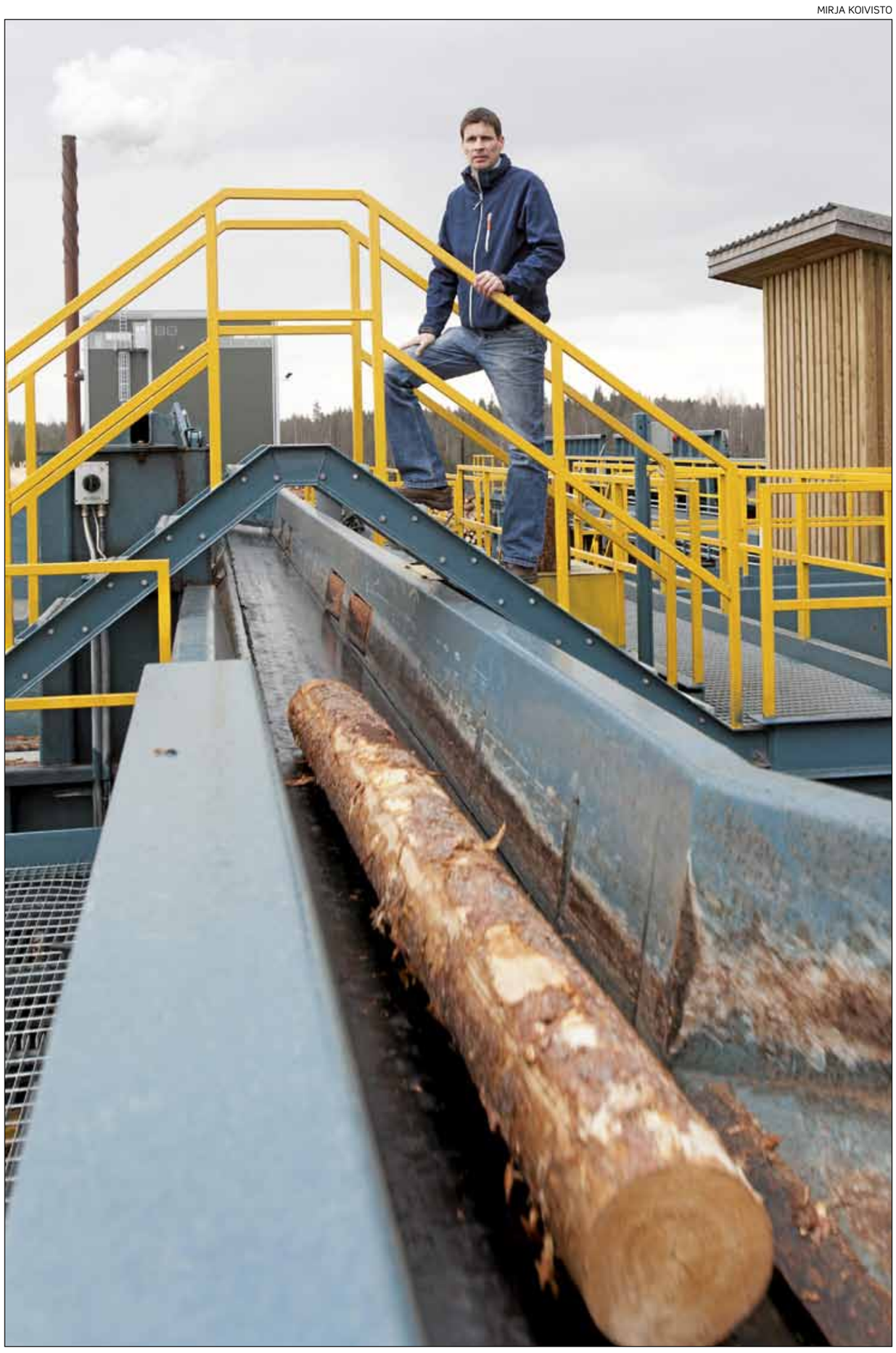

”Yritämme hankkia puuta maltillisesti ilman suurta hintapiikkiä”, Isojoen sahan toimitusjohtaja Esa Hakamäki sanoo.

Sahat eivät lupaa nostaa kantohintoja

Isojoen sahan toimitusjohtaja ja tuore Suomen sahojen puheenjohtaja **Esa Hakamäki** toivoo puumarkkinoiden tervehtymistä.

”Takana on haastavia vuosia. Raaka-ainekustannukset ovat edelleen liian korkeat suhteessa sahatavaran markkinahintaan.”

Kantohintoihin hän ei lupaa nousua, sillä Euroopan-markkinat vetävät edelleen heikosti, vaikkakin paremmin kuin viime syksynä.

”Tukin hinta on jatkuvasti suurennuslasin alla. Markkinahintataso ei tue mitään merkittäviä korotuksia.”

Hakamäki on kuitenkin toiveikas, sillä alkuvuoden aikana Euroopan ulkopuolinen kysyntä on parantunut.

Erityisesti vienti Japaniin ja arabimaihin vetää hyvin. Myös Kiinan-markkinat ovat kasvaneet. ”Egyptin levottomuudet kuitenkin huolettavat”, Hakamäki sanoo.

Kevät on sahoille tärkeää myyntiaikaa, kun rakentaminen lisääntyy kesää kohden.

Hakamäki on huojentunut, että lopputalven pakkaset avittivat puunkorjuuta. Se pelasti sahojen puuhuollon märän syksyn jälkeen. ”Nyt toivotaan, ettei kevään kelirikko kestä pitkään.”

SUVI NIEMI

Rikkidirektiivi riepoo kemiaa

Kemianteollisuuden näkymät eivät ole kovinkaan rohkaisevia, toteaa Kemianteollisuus ry:n toimitusjohtaja **Timo Leppä**.

”Samassa taloudessa olemme kiinni kuin muutkin toimialat. Epävarmuus on suurta”, Leppä sanoo.

Kemianteollisuuden toimialoista parhaiten pärjäävät lääketeollisuus ja petrokemian teollisuus. Vaihtelut eri toimialojen ja yritysten välillä ovat kuitenkin suuria.

Leppä kehuu yhteisöveron laskua, mutta manaa rikkidirektiiviä. Suuri osa kemian tuotteista viedään ulkomaille, joten kuljetuskustannukset nousevat.

AIMO VAINIO

Suomalainen kuluttaja harkitsee tarkkaan

Suomalaiset palkansaajat kuluttavat kuluvana vuonna tarkkaan palkkapussin ylimääräiset eurot. Palkansaajien tutkimuslaitoksen (PT) ennustepäällikkö **Eero Lehto** kuvaa taloustilannetta odottavaiseksi.

”Kotitalouksien luottamus talouteen on parantunut. Silti tämä ei ole näkynyt autokaupassa. Se on hyvin herkkä talouden mittari myös Suomessa”, hän kertoo.

”Vähän odottavalla kannalla suomalaiset kuluttajat ovat tällä hetkellä”, hän lisää.

Autot ovat menneet kaupaksi huonosti koko alkuvuoden. Lehto arvioi, että kylmä talvi on vaikuttanut asunto- ja autokauppaan. Sääilmiöillä on myös vaikutuksia kuluttajien käyttäytymiseen, hän muistuttaa.

”Rakentaminen on kirjaimellisesti jäissä. Optimismia on ilmassa, nyt vain odotetaan autokaupan elpymistä. Eurooppaan verrattuna pieniä oireita on olemassa, sillä Hollannin kuluttajaluottamus on parantunut”, hän mainitsee.

Myös päivittäistavarakaupan heikot signaalit kertovat alan rakennemuutoksesta. Lehdon mielestä etenkin verkkokaupan voimakas kasvu heijastuu kauppaketjujen toimintaan ja alalla on käynnissä rakennemuutos.

”Ei ole ihme, että vähittäiskaupat vähentävät työvoimaa. Stockmannin yt-neuvottelut voivat heijastella myös Venäjän heikentyvää talouskehitystä, sillä yrityksellä on siellä paljon toimintaa.”

Inflaatiopelko jäämässä maltilliseksi

Maaliskuussa PT ennakoi, että kuluvana vuonna bruttokansantuote kasvaa heikosti, 0,6 prosenttiyksiköllä. Inflaatio on jäämässä alle 1,8 prosenttiin arvioidusta.

”Koko talven talouskehitys on ollut huonoa etenkin teollisuustuotannossa. Myös öljyn hinta on jäänyt aika matalaksi. Siksi inflaatio saattaa jäädä alle ennustetun.”

Lehto arvioi, että hallituksen tuoreimpien talouspäätösten nettovaikutukset kulutukseen ovat maltillisia. Päätökset eivät tuo suurta nostoa ostovoimaan.

Ilman suuria palkankorotuksia jäävän, kokopäivätyötä tekevän palkansaajan ostovoimaa pelastaa juuri alhainen inflaatio. Sen sijaan keskimääräinen yrittäjätulo noussee keskimäärin noin kolmella prosenttiyksiköllä.

”Eläkeläisten merkitys kasvaa entisestään, koska heidän tulokehityksensä vahvistuu. Eläkeläisten määrä suurenee ja he saavat eläkkeisiin taannehtivan taitetun indeksin mukaisen korotuksen.”

Nokia ei laske enää vientiä

Suomen teollisuuden vienti lähtee PT:n mukaan kasvuun ensi vuonna. Viennin kasvuluvut johtuvat pelkästään alhaisesta lähtötasosta.

”Nokian negatiivinen vaikutus on ohi ensi vuonna. Näin ainakin arvelisin. Nokia-lommo on saanut pk-yrityksissä aikaan talouden dynamiikkaa. Arvonlisäystä ei vielä nähdä, mutta se vahvistuu koko ajan.”

Kansainvälisessä taloudessa on positiivinen vire ja myös eurokriisin pahin vaihe on ohi. Tämä näkyy EU-kriisimaiden maltillisena korkokehityksenä.

”Kun tilanne rauhoittuu, laajalla rintamalla Euroopassa alkaa olla luottamusta.” JANNE IMPIÖ

Rakentaminen piristyy ehkä ensi vuonna

Rakentaminen vilkastuu kasvuun aikaisintaan ensi vuonna, alan etujärjestö Rakennusteollisuus ennustaa.

Tänä vuonna rakentamisen arvioidaan vähenevän kolmisen prosenttia kokonaismäärältään. Varsinkin asuntojen sekä liikenneväylien rakentaminen alenee.

Rakennusteollisuudessa ennakoidaan tänä vuonna aloitettavan 27 000 uuden asunnon rakentaminen. Viime vuonna näitä aloituksia oli 28 800.

Toimitusjohtaja **Tarmo Pipatti** uskoo maan hallituksen päätösten kehysriihessä vauhdittavan valtion tukemien vuokra-asuntojen rakentamista.

Liike- ja toimistotilarakentaminen vähenee tänä vuonna vähän. Isot kauppaketjut jarruttavat investointejaan. Epävarmassa suhdanteessa teollisuusrakentaminen polkee paikallaan.

Maa- ja vesirakentaminen vähenee arviolta kaksi prosenttia tänä vuonna. Ensi vuonna ei juuri käynnisty uusia väylähankkeita.

Rakennusteollisuus perää tuntuvaa lisärahoitusta liikenneväylien rakentamiseen. Tällä estettäisiin liikenneverkon rapistuminen.

MT

Metsäteollisuuden näkymät yhä vaisuja

”Paperiteollisuuden tuotantoodotukset ovat menneet alaspäin. Tilauskannat ovat melko matalalla”, kertoo tietopalvelupäällikkö **Riitta Salo** Metsäteollisuus ry:stä.

Tieto perustuu Elinkeinoelämän keskusliiton maaliskuun suhdannetiedusteluun.

Suomalaisen metsäteollisuuden tärkein markkina-alue on Eurooppa, missä talouskehitys on ollut erityisen heikkoa.

Merkittävin indikaattori paperin kysynnälle on mainonta ja puutavaran kysynnälle rakentaminen. Nykyisessä taloustilanteessa molemmat alat näyttävät vaisuilta.

”Epävarmuus jatkuu.”

Metsäteollisuuden mielestä tukin hinta on edelleen korkea suhteessa sahatavaran hintoihin. Vuodesta 2015 alkavat purra rikkidirektiivin aiheuttamat kohonneet kuljetuskustannukset.

Tammikuussa paperiviennin määrä oli yli kymmenen prosenttia viime vuotta korkeampi, mutta Salon mukaan viime vuoden vertailutaso oli matala.

Tullitilastojen valossa suomalainen paperiteollisuus on pystynyt puolustamaan hintoja. Painopaperien hinnat Euroopassa ovat laskeneet viime vuodesta, mutta Suomesta vietävän paperin hintataso on pysynyt melko vakaana.

HENRIK SCHÄFER

Metallialalla epävarmuus normaalia

Epävarmuudesta on tullut normaalia, arvioi Metallinjalostajat ry:n toimitusjohtaja **Mika Nykänen** kone- ja metalliteollisuuden näkymiä. ”On helppo yhtyä arvioihin, että hitaasti mennään parempaan suuntaan.”

Tilausten kierto on lyhentynyt ja hintakilpailu vientimarkkinoilla on kova.

”Aikaisempaan elämään verrattuna tilausten väli on lyhentynyt. Se korostaa yritysten joustavuuden tarvetta.”

Yritykset pyrkivät kehittymään yhdistämällä vanhoja tuotteita ja uutta tietotekniikkaa. Uusia tuotteita ei välttämättä tehdä yksin, vaan yhteistyössä tietotekniikka-alan kanssa.

Kasvumahdollisuuksia on, mutta niitä hyödyntävät yleensä pienet yritykset.

Nykänen kiittelee yhteisöveron laskua, mutta on huolestunut rahoituksen kiristymisestä.

”Jos pankkien sääntely lisääntyy, niiden marginaalit nousevat ja ne muuttuvat varovaisemmiksi. Suomessa pk-yritykset ovat monia muita maita enemmän pankkirahoituksen varassa.”

Myös metallialan yrityksien taloudessa on suuria vaihteluja.

”Yleisesti ottaen konepuolella ei ole niin hankalaa, kuin metallipuolella.”

Erojen vuoksi Nykänen ei kannata yleisiä palkankorotuksia.

AIMO VAINIO

Ruokakauppa käy taantumassa

Elintarviketeollisuuden suhdanteet jatkavat lähellä normaalia tasoa. Ruokakauppa käy, vaikka kaupan muu myynti vähenee.

Toimitusjohtaja **Heikki Juutinen** Elintarviketeollisuusliitosta sanoo, etteivät arvonlisäveron korotukset ja tuloverotuksen kiristykset tunnu.

”Ruokakauppa sinnittelee ennallaan.”

Jäätelön menekkiä valmisteverojen korotukset alentavat. Makeisten ja virvoitusjuomien kulutus on pysynyt melkein entisellään.

”Kuluttavat selvästi tarvitsevat lohturuokaa taantuman aikana”, Juutinen selittää.

Elintarvikeala luottaa kevään ja kesän sesonkien piristävän myyntiä. Lämmin sää voi lisätä sitä merkittävästi. Valmisteveroista ala haluaa eroon.

”Ne asettavat verolliset ja verottomat tuotteet kestämättömään tilanteeseen kilpailun tasapuolisuudessa.”

Perheiden ruokaostoksissa korostuu kotimaisuuden merkitys. Trendinä on ruuan valmistus ja syöminen yhdessä. Terveellisyyttä ja ruuan hävikkiä kontrolloidaan.

”Nämä lupaavat ihan hyvää kotimaiselle ruokateollisuudelle.”

Juutinen odottaa malttia työvoiman, raaka-aineiden ja energian kustannuksissa. Yhteisöveron alentaminen vaikuttaa monen vuoden päästä.

”Kuluttajien ostovoima pitäisi säilyttää ennallaan kotimaisen kysynnän ylläpitämiseksi.”

Elintarvikkeiden vienti lisääntyi viime vuonna viitisen prosenttia. Samaan kasvuun ei tänä vuonna ehkä päästä. Vientimäärät pysynevät ennallaan.

Venäjän vienti jatkaa pientä kasvua. Itänaapuriin menee neljäsosa elintarvikkeiden viennistä.

Elintarviketeollisuus investoi niin, että kokonaisinvestointien odotetaan hieman kasvavan viime vuodesta. Kyse on korvausinvestoinneista ja rationalisoinnista.

Vaikea taloustilanne näkyy sikäli, ettei moni yritys käytä tuotannon koko kapasiteettia.

JUHANI VIITALA

PÄIVÄN PUNKTI

Sipilä

Talouselämä-lehti esitteli tuoreen poliitikkogallupin. Pääministeri Jyrki Kataisen (kok.) ykköshaastajaksi on noussut keskustan Juha Sipilä.

Sipilä on erilainen poliitikko. Ennen valintaansa kansanedustajaksi hän toimi yritysjohtajana. Poikkeuksena monesta muusta poliitikosta Sipilä on tehnyt niin sanottuja oikeitakin töitä.

Keskusta on ollut sitten Matti Vanhasen kauden jatkuvassa kriisissä. Viime vaalien murskatappio iski puolueen kanveesiin ottamaan lukua ainakin kahdeksaan. Henki alkaa kulkea vasta nyt.

Kun Mari Kiviniemi vaihtui Juha Sipilään, moni kysyi, kuka on Juha Sipilä. Ensimmäisen kauden kansanedustaja oli yleisölle tuntematon.

Tuntemattomuus ei aina ole pahasta. Kun Esko Aho aikoinaan pyrki keskustan johtoon, eräs iltapäivälehti huomautti, että miehestä ei ole kuvaa lehden arkistossa. Niin tuntemattomalla ei ole mitään asiaa puoluejohtajaksi, lehti opasti lukijoita.

Vaikka se tuntuu mahdottomalta, jopa toimittajat pystyvät erehtymään.

Tuntematon Juha Sipilä on nyt noussut gallupissa Jyrki Kataisen ykköshaastajaksi. Onko Katainen edes ehdolla jatkoon, vai lähteekö komissaariksi, on tietysti hyvä kysymys.

Hallituksen sotku näyttää joka tapauksessa pahalta. Siitä voi selvitä vain todella taitava poliitikko. Viisas ei sellaiseen koskaan edes joutuisi.

Gallupissa vain 24 prosenttia kansasta ilmoittaa, että heidän luottamuksensa Jyrki Kataiseen kasvaa. Peräti 58 prosenttia katsoo, että luottamus on vähentynyt.

Sipilän numerot ovat toisin päin. Vastaajista 49 prosenttia ilmoittaa luottavansa Sipilään enemmän ja 21 prosenttia vähemmän kuin ennen.

Mikä sitten on Soinin tilanne? Perussuomalaiset on asettanut tavoitteekseen olla eurovaalien suurin puolue. Siitä pitäisi alkaa Timo Soinin pääministeritie.

Soinin luvut eivät näytä hyviltä. Lähes puolet eli 45 prosenttia luottaa Soiniin entistä vähemmän. Lisää luottamusta ilmoittaa 33 prosenttia.

Sipilä onkin nostanut itsensä nyt selvästi opposition kärkihahmoksi.

Soini joutuu miettimään seuraavia siirtoja. Isoääninen mesominen ei tuo enää lisää. Soinilla on paljon kannatusta, mutta vielä enemmän vastustajia.

Sipilällä taas vastustajia on vähän. Se on asia, joka todella voi nostaa hänet seuraavaksi pääministeriksi.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Itellan sähköpostin tunnus vaihdettava

Itella Posti kehottaa kaikkia *posti.fi*-sähköpostin käyttäjiä muuttamaan tunnuksensa tietoturvan takaamiseksi.

Joidenkin asiakkaiden sähköposti on jouduttu sulkemaan varotoimena palvelussa tapahtuneen tietomurtoepäilyn vuoksi. Palvelun saa käyttöön, kun kirjautuu Postin sähköisiin kuluttajapalveluihin verkkopankkitunnuksilla, Itella Postin tiedotteessa kerrotaan.

Itella tiedotti maanantaina, että se on tehnyt poliisille rikosilmoituksen. Sen sähköpostipalvelua, johon vaaditaan kirjautuminen, Itellan mukaan hyödynnetty petostarkoituksiin.

Maanantain tietojen mukaan eri verkkokaupoista on tilattu tavaraa toisten henkilöiden tiedoilla, ja Postin palvelujen avulla tavaraa on ohjattu oikeudettomasti eri osoitteisiin.

MT